

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ الْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِیْنَ صَلَّی اللّٰهُ عَلَیْ مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ

علم شهر قرآن و روان‌شناسی؛ دانشگاه مجازی

علم شهر کجاست؟

علم شهر محلی برای آموزش و پژوهش و عملیات در حوزه انسان از منظر قرآن است. در واقع آرمان علم شهر، انسانی است که بتواند مسیر زندگی خود را بر اساس قرآن تغییر داده و هم خود را بر پاسخ دادن به نیازهای انسان و کشور و جهان بر اساس قرآن معطوف کند. دانش پژوه بتواند با توجه به حیطه تخصصی وارد پژوهش‌های لازم برای پاسخ دادن به مسائل خود شود و بر محور تدبر در قرآن^۱ به این مسائل پاسخ گوید یا از آنچه که می‌آموزد در عرصه تخصصی‌اش استفاده کرده و آنها را به کار بندد و گسترش دهد. در علم شهر هر فرد ماموریتی دارد که متناسب با آن آموزش‌های لازم را دیده و پژوهش و عملیات می‌کند.

ضرورت تشکیل علم شهر

یکی از مهمترین تحولات فرهنگی پس از پیروزی انقلاب اسلامی، تلاش برای درونی‌سازی ارزش‌های انقلاب در ساختارهای آموزشی و پژوهشی کشور بوده است. در همین راستا انقلاب فرهنگی با هدف تغییر ادبیات غرب محور حاکم بر نظامات آموزشی به رویکردی اسلامی اقبال نشان داده که هسته اصلی تمدن‌سازی اسلامی ایرانی با بازنگری نظام آموزش عالی کشور در حوزه‌های علوم انسانی است. این موضوع ما را بر آن داشت تا گامی در تحقق تمدن اسلامی ایرانی از طریق بازنگری در نظام آموزش عالی در حیطه روان‌شناسی و مشاوره برداریم.

تاریخچه علم شهر و نحوه پیدایش آن

در سال ۱۳۹۰ گروهی از دانشجویان و اساتید به منظور مطالعه روش‌مند انسان مبتنی بر قرآن در دانشکده روان‌شناسی و علوم تربیتی دانشگاه تهران آغاز به فعالیت کردند. با گذر زمان و با گسترش فعالیت‌ها، این گروه به هسته پژوهشی قرآن و روان‌شناسی دانشگاه تهران

^۱ تدبر به معنای توجه به عاقبت چیزی است. تدبر در قرآن به معنای توجه به عاقبت در نظر گرفته شده برای کلمات، آیات و مضامین سوره است. در یک کلام مختصر، تدبر در قرآن به معنای اینست که انسان عاقبت کلام وحی را متناسب با ظرف خود متوجه شده و در راستای آن عاقبت قرار گیرد. مهم است که انسان بداند خداوند از او چه خواسته است. لذا در این بررسی لازم است عاقبتی که خداوند برای بنده در نظر گرفته است را متوجه شود. حال ممکن است عاقبت مضمون و غرض کل سوره یا آیه‌ای خاص و یا یک کلمه باشد. برای این منظور جریان افق دید و برنامه‌ریزی برای عمل و اصلاح نیز در ساحت تدبر وارد می‌شود. روش‌های تدبر در قرآن در ۱۷ جلد تنظیم شده است.

تبدیل شد که در حال حاضر به تدوین پایان‌نامه‌های ارشد و رساله‌های دکتری دانشجویان در زمینه روان‌شناسی، مشاوره و علوم تربیتی و قرآن، زیر نظر اساتید دانشگاه تهران می‌پردازد. در این مدت از نتایج این جلسات کتاب‌هایی نیز به چاپ رسیده که از آن جمله می‌توان به کتب معناشناسی افسردگی از منظر قرآن: پیشنهاد الگویی برای پژوهش‌های قرآنی در حوزه روان‌شناسی، درمان افسردگی از منظر قرآن کریم، درمان‌گری افسردگی مبتنی بر قرآن، اصول و مهارت‌های تربیت کودک ۲ تا ۷ سال، تربیت کودک ۲ تا ۷ سال با رویکرد طیب‌گزینی: کتاب پرسش و پاسخ (۱) و تربیت جنسی در سایه عفاف اشاره کرد. محور فعالیت‌های این گروه بر اساس تدبیر در قرآن بوده و به لطف الهی، آثار و منابع متعددی در این زمینه عرضه شده است.

اکنون با تجربه ۱۰ ساله و ارزیابی ضرورت‌های جامعه اسلامی از سوی دیگر، اقدام به اجرای دوره‌هایی مجازی با عنوان علم شهر نموده تا با بهره‌گیری از آموزه‌های قرآن و اهل بیت علیهم السلام، و نیز دانش روز در حوزه روان‌شناسی و مشاوره به ارتقاء معارف تخصصی موجود در آن بپردازد.

اهداف و برنامه های درسی علم شهر

آموزش‌ها در علم شهر از طریق دو روش زیر قابل پیگیری هستند:

مسیر اول: مسیر کارگاهی

در این روش، مخاطب متناسب با نیاز خود از کارگاه‌های ارائه شده استفاده می‌کند تا آنها را در عرصه تخصصی خود به کار بندد و در صورت تمایل تحت آموزش‌های بعدی نیز قرار گرفته و مربی همین کارگاه‌ها شود یا در عملیات‌های متناسب شرکت کند.

مسیر دوم: مسیر تخصصی

این مسیر دارای چهار دوره در سطوح مختلف است که به طور متوسط سه سال طول می‌کشد. ضمن این که هر دوره نیز به صورت مجزا دارای مقصدی است که می‌تواند پاسخگوی نیازهای مخاطبین آن دوره باشد و امکان توقف در انتهای هر دوره نیز وجود دارد. برای رسیدن به این مقصد، داشتن تمرکز و اختصاص زمان کافی ضروری است. در ادامه، سیر آموزشی دوره‌ها با زمان بندی تقریبی هر دوره به طور اجمالی گزارش شده است که افراد می‌توانند بعد از مطالعه و بررسی مقاصد و برنامه‌ها، نسبت به ورود به مسیر تخصصی علم شهر، تصمیم‌گیری نمایند.

مقاصد دوره‌ها:

دوره اول:

دوره مقدماتی روان‌شناسی و مشاوره قرآن بنیان: در این دوره تدبیر عمومی به علاوه دروس مقدماتی روان‌شناسی و مشاوره ارائه می‌شود. به این ترتیب انتظار می‌رود در انتهای دوره، فرد بتواند موضوعات مطرح شده در این سطح را به دیگران نیز آموزش داده و در عملیات‌های متناسب با آن شرکت کند.

دوره دوم:

دوره تخصصی انسان‌شناسی قرآنی: در این دوره تدبیر تخصصی به علاوه دروس تخصصی انسان‌شناسی ارائه می‌شود. به این ترتیب انتظار می‌رود در انتهای دوره، فرد بتواند علم خود را به جمع متخصصی ارائه داده و در عملیات‌های متناسب با آن شرکت کند.

دوره سوم:

دوره روش‌شناسی تخصصی: در این دوره آموزش‌های تدبیر به سمت روش‌شناسی تخصصی پیش می‌رود و فرد دارای تخصصی مشخص در زمینه‌های روان‌شناسی یا مشاوره می‌شود. به این ترتیب انتظار می‌رود در انتهای دوره، فرد به واسطه پژوهش‌هایی که انجام می‌دهد در رفع نیازهای کشور تلاش کند.

دوره چهارم:

دوره الگوسازی و نظام‌سازی: در این دوره تدبیر و تخصص به سمت اجرای تخصصی عملیات‌ها و نظام‌سازی در حیطه‌های مختلف علم روان‌شناسی و مشاوره حرکت می‌کند.

جدول برنامه آموزشی تخصصی			دوره
تدبیر	منابع پیشنهادی تخصصی	تخصصی	
تدبیر در قرآن (۱) طهارت با قرآن	ساختار وجودی انسان	انسان‌شناسی	دوره اول: ۲. مقدماتی روانشناسی و علوم تربیتی قرآن‌بینان، تقریباً ۶۰ ساعت ^۳
	تدبیر، چیستی، چرایی، چگونگی (فصل ۱ و ۲)	مبانی تدبیر	
	مهارت‌های برنامه‌ریزی ساختار برنامه‌ریزی اوقات صحیفه فاطمیه	مدیریت زمان	
تدبیر در قرآن (۲) روش‌های تفکر در قرآن	تفکر نفس تفکر شنیداری تفکر مشاهده‌ای نقش سوال در برانگیختن تفکر تفکر بنیادی	انسان و شناخت - مقدماتی	
تدبیر در قرآن (۳) تدبیر کلمه‌ای	تفکر نفس تفکر شنیداری نقش سوال در برانگیختن تفکر تفکر بنیادی کلام در ساختار انسان هم‌کلامی بلوغ با هم بودن	زبان و شناخت	
تدبیر در قرآن (۴) تدبیر سوره‌ای	تفکر اجتماعی: هنر خوب زیستن با دیگران موانع خوب زیستن با دیگران ساختار وجودی جامعه	مبانی روانشناسی اجتماعی	

^۲ حسن‌گزینی به عنوان کتاب عملی این دوره به مرور مطالعه و عمل شود.

^۳ تفاوت زمان کلی با زمان آموزشی به منظور در نظر گرفتن زمان پژوهشی است.

جدول برنامه آموزشی تخصصی			دوره
تدبر	منابع پیشنهادی تخصصی	تخصصی	
	تعقل اجتماعی بلوغ با هم بودن		
تدبر در قرآن (۵) تدبر قرآن به قرآن	آشنایی با عناصر ساختار هستی	هستی شناسی مقدماتی	
	معناشناسی رشد فرایندشناسی رشد	مبانی رشد	
	دوره‌های اول تا چهارم رشد و کتب مهارتی آن تربیت جنسی در سایه عفاف سند تعلیم و تزکیه کلام در ساختار انسان	مراحل رشد	
تدبر در قرآن (۶) روش‌های تدبر بین سور مکی		شروع پژوهش مبتنی بر قرآن	دوره دوم: تخصصی انسان‌شناسی قرآنی، تقریباً ۵۳۰ ساعت ^۴
تدبر در قرآن (۷) روش‌های تدبر بین سور مدنی	تفکر نفس عناصر ساختار وجودی عقل علم و تعلیم یقین و شک تدبر چیستی، چرایی، چگونگی (فصل ۳ و ۴ و ۵)	ادراک و شناخت	
	معناشناسی ایمان تفکر امی	انسان و عواطف	
تدبر در قرآن (۸) تدبر ادبی ۱	توجه نفس ساختار ذکر تدبر چیستی، چرایی، چگونگی (فصل ۶)	انسان و هوشیاری	
	فعل عمل تدبر چیستی، چرایی، چگونگی	انسان و رفتار	

^۴ بلوغ با هم بودن به عنوان کتاب عملی این دوره به مرور مطالعه و عمل شود.

جدول برنامه آموزشی تخصصی			دوره
تدبر	منابع پیشنهادی تخصصی	تخصصی	
	(فصل ۷ و ۸)		
تدبر در قرآن (۹) تدبر ادبی ۲	فضل شناسی و استعداد شناسی	استعداد	
	شاکله معنا و فرایند، شاکله نفس، صفت	شخصیت و شاکله	
	نیاز در ساختار انسان	انگیزش و نیاز	
تدبر در قرآن (۱۰) روش های تدبر روایی	فلق طلوع اثر ناس؛ مواجهه انسان با لقاء و لقاء اثر استعاذه، طلوع اثر عبودیت	اختلال شناسی	
		سلامت و درمان	
	معناشناسی افسردگی درمان افسردگی درمان گری افسردگی اضطراب زیر آستانه استرس رزم استحکام درونی مهارت های شادکامی	روان شناسی - اختلال شناسی ۱	
	فهم قرآن در دبستان و دبیرستان	علوم تربیتی - مبانی تربیت در دبستان و دبیرستان	
	مهارت های برنامه ریزی ساختار برنامه ریزی اوقات و ایام از صحیفه فاطمیه	علوم تربیتی - مدیریت زمان پیشرفته	
	عفاف؛ جاودانه خواهی لذت نماز شاکله ذکر خاص تر شدن برای خدا پله پله تا ملاقات خدا	علوم تربیتی - نماز و عفاف	
		بعد از اتمام تهلیل انتخاب تخصص و پژوهشی مبتنی بر تخصص	
تهلیل نویسی			
تدبر در قرآن (۱۱) تدبر در قالب های ادبی کلام	دوره های رشد اول و چهارم طیب گزینی سند تعلیم و تزکیه	روانشناسی رشد پیشرفته - کودک ۷ سال اول	دوره سوم: روش شناسی تخصصی، تقریباً ۴۳۰ ساعت ه

° صالح سازی اعمال به عنوان کتاب عملی این دوره به مرور مطالعه و عمل شود.

جدول برنامه آموزشی تخصصی			دوره
تدبیر	منابع پیشنهادی تخصصی	تخصصی	
	<p>بلوغ با هم بودن فرایندشناسی خیر معناشناسی طیب فرایندشناسی طیب طیب سخن سند تربیت کودک</p>		
	<p>دوره‌های رشد اول و دوم و چهارم طیب گزینی خیر گزینی بلوغ با هم بودن سند تعلیم و تزکیه فرایندشناسی طیب طیب سخن سند تربیت کودک معناشناسی خیر فرایندشناسی خیر</p>	روانشناسی رشد پیشرفته - کودک ۷ تا ۱۲ سال	
	<p>سند تعلیم و تزکیه دوره‌های رشد سوم و چهارم حسن گزینی بلوغ با هم بودن معناشناسی خیر فرایندشناسی خیر معناشناسی حسن فرایندشناسی حسن</p>	روانشناسی رشد پیشرفته - نوجوان و جوان - ۱۲ تا ۱۸ سال	
	<p>سند تعلیم و تزکیه دوره‌های رشد سوم و چهارم حسن گزینی بلوغ با هم بودن معناشناسی حسن فرایندشناسی حسن</p>	روانشناسی رشد پیشرفته - جوان - ۱۸ تا ۳۰ سال	

جدول برنامه آموزشی تخصصی			دوره
تدبر	منابع پیشنهادی تخصصی	تخصصی	
	معناشناسی ایمان فرایندشناسی ایمان		
	سند تعلیم و تزکیه معناشناسی ایمان فرایندشناسی ایمان ساختار جامعه تدبر در ساحت بیت سند خانواده سند لباس بلوغ با هم بودن خانه‌ای متصل به خانه رسول	مبانی خانواده پیشرفته	
	سند تعلیم و تزکیه معناشناسی ایمان فرایندشناسی ایمان ساختار جامعه تدبر در ساحت بیت تدبر در ساحت جامعه شاکله جمع تدبر در ساحت بیت سند خانواده سند لباس بلوغ با هم بودن خانه‌ای متصل به خانه رسول	روانشناسی اجتماعی	
تدبر در قرآن (۱۲) شیوه دستیابی به گزاره‌های یقینی	سحر سرزنش، شاکله سیئات شاکله بخل	روان شناسی- اختلال شناسی ۲	

جدول برنامه آموزشی تخصصی			دوره
تدبر	منابع پیشنهادی تخصصی	تخصصی	
	تفکر شنیداری تفکر مشاهده‌ای تفکر بنیادی نقش سوال در برانگیختن توجه تفکر قرآنی تفکر امی مثل قصص	علوم تربیتی - انسان و شناخت پیشرفته	
تدبر در قرآن (۱۳) شیوه های رجوع به کتاب برای دستیابی به علم	کتاب تدبر در پدیده‌ها	کارورزی پژوهشی مبتنی بر تدبر در پدیده‌ها	
تدبر در قرآن (۱۴) شیوه‌های پیاده‌سازی بر پایه قرآن، دفتر اول: عمل	تدبر چیست، چرایی، چگونگی تدبر در ساحت بیت تدبر در ساحت جامعه فرایندشناسی حجت فرایندشناسی حکمت	مبانی تدبر - پیشرفته	دوره چهارم: الگو سازی و نظام سازی، تقریباً ۴۵ ساعت
		شکل‌گیری و استقرار و شکوفایی امت نازل کننده رحمت، فضل و احسان	
تدبر در قرآن (۱۵) شیوه‌های پیاده‌سازی بر پایه قرآن: دفتر دوم: عملیات سازی	دوره‌های رشد پنجم و ششم معناشناسی صدق فرایندشناسی صدق معناشناسی ولایت فرایندشناسی ولایت نظام سازی‌های رشد	خودشکوفایی	
	تدبر در قرآن (۱۶) شیوه‌های پیاده‌سازی بر پایه قرآن، دفتر سوم: عرصه‌سازی	تقدیر و تدبیر تفکر اجتماعی کتاب تدبر در هستی	

^۶ زیرکی در میدان‌های انتخاب به عنوان کتاب عملی این دوره به مرور مطالعه و عمل شود.

جدول برنامه آموزشی تخصصی			دوره
تدبر	منابع پیشنهادی تخصصی	تخصصی	
تدبر در قرآن (۱۷) شیوه‌های پیاده‌سازی بر پایه قرآن، دفتر چهارم: نظام‌سازی	صحیفه فاطمیه و کتب مرتبط	کارورزی پژوهشی مبتنی بر ادعیه صحیفه فاطمیه	

چگونه در علم شهر ثبت نام کنیم؟

بعد از مطالعه شرایط و برنامه‌های آموزش تخصصی در صورت تمایل، یکی از مسیرهای آموزش (کارگاهی/تخصصی) را انتخاب کرده و مشخصات خود را در نشانی زیر ثبت فرمایید:

• شرایط:

۱. هم مقصد بودن با مقاصد علم شهر
۲. دانشجوی یا فارغ التحصیل در یکی از رشته‌ها و گرایش‌های روان‌شناسی و مشاوره
۳. حداقل ۱۵ ساعت زمان در هفته برای مسیر تخصصی و ۵ ساعت برای مسیر کارگاهی

• تماس با ما:

https://ble.ir/elmsahrqouranravan	کانال در پیام‌رسان بله
https://chat.whatsapp.com/CvyMqnpReey8YunJju8Kkb	کانال در پیام‌رسان واتس‌آپ
https://www.instagram.com/elmsahrravantarbiat/	نشانی صفحه اینستاگرام
elmsahrqouranravan@gmail.com	ایمیل
https://ble.ir/z_sarmast	مسئول آموزش علم شهر، سرکار خانم سرمست

دوره به صورت مجازی برگزار می‌شود و هزینه آن، گسترش آموزش‌های دریافتی و تلاش برای اصلاح و ارتقای پایه‌های علمی جامعه و رفع نیازهای جامعه در حیطه‌های روان‌شناسی و مشاوره و علوم تربیتی است.

**** لطفا توجه داشته باشید این دوره‌ها فوق برنامه هستند و معادل مدرک دانشگاهی نیستند. ****

و من الله التوفیق